

Sekundarni viri v arabščini: knjige, članki, poročila

إصلاح محمد أمين. ١٩٩٤. تقرير موجز عن ظاهرة عمال الطفل. القاهرة. وزارة القوى العاملة والتشغيل، جمهورية مصر العربية.

منظمة العمل الدولية. ١٩٩٤. عمل الأطفال في البلدان العربية. جنيف.

Časopisni članki v arabščini

الأطفال بتليون الحماية في سوق العمل! الأهرام، ٢٩ فبراير ١٩٩٣.
(»Otroci kot delovna sila potrebujejo zaščito!«, el-Ahram, 29/2/93.)

ورش الموت في حي "التونسي" الأهرام، ١٩٩٥/٣/٨.
(»Delavnice smrti v soseski el-Tunisi,« el-Ahram, 8/3/95.)

ماء النار. سلاح بدون ترخيص. الصفحة الثالثة، ٢٧ ديسمبر ١٩٩٤.
(»Dušikova kislina: orožje brez dovoljenja,« el-Ahram, 27/12/94.)

Časopisni članki v angleščini

»Little Workers,« el-Ahram English Weekly, 12. – 18. januar, 1995.

Jože Hudales

FRANTIŠEK FOIT IN NJEGOVA ZBIRKA AFRIŠKE UMETNOSTI V VELENJSKEM MUZEJU

Med najpomembnejše evropske popotnike, ki so v 20. stoletju potovali po Afriki, uvrščamo tudi češkega kiparja Františka Foita, ki se je na svojih potovanjih po črni celini po letu 1931 ustavil v marsikateri afriški deželi, po svojem drugem potovanju leta 1947 pa je nazadnje tudi ostal, dokler se ni leta 1971 vrnil v Evropo. František Foit je bil rojen leta 1900 v Taboru na Češkem, v družini z dolgo kamnoseško tradicijo, zato ni presenetljivo, da se je po maturi na realki v Telču odločil za kamnoseško specialko v Hořicah, kmalu nato pa za študij kiparstva v Pragi. Po končanem študiju v Pragi je študiral kiparstvo še v Dresdnu, na Dunaju in pri znamenitem kiparju Meštroviču v Zagrebu. V Parizu, kjer je končal specialko pri prof. Jeanu Boucheru na Ecole des Beaux-Arts pa je študiral in živel pet let.

Že v Parizu je bil po ogledih afriške umetnostne zbirke v Musée de l'Homme očaran nad afriško umetnostjo, zato se je leta 1931 po nalogu Karlove univerze odpravil prvič v Afriko, da bi preučeval tradicionalno afriško umetnost in izdelal antropološke plastike predstavnikov afriških plemen. Vso pot, dolgo 25.000 kilometrov, sta z znamenitim zoologom in svetovnim popotnikom iz praškega Narodnega muzeja dr. Jiřijem Baumom premerila v dveh letih s tatro, ki ju brez posebnih težav prepeljala po brezpotjih iz Aleksandrije prek Sudana, Konga, Kenije, Tanzanije v Rodezijo in naprej do Johannesburga in Capetowna v Južni Afriki. Pred drugo svetovno vojno se je na Češkem uveljavil kot kipar in ustvaril vrsto portretov; med njimi češkega ministrskega predsednika Švehla, dr. Kramářa, napravil monumentalna spomenika Janu Husu v Jihlavi in Janu Žižki ter še mnoge druge. Želja po popotovanju in spoznavanju Afrike pa v njem ves čas ni popustila. Na priložnost za svoje drugo potovanje v Afriko je moral počakati do leta 1947, ko se je napotil v Afriko skupaj z ženo Ireno. Tokrat sta nameravala v Afriki ostati kako leto, a okoliščine so nanesele, da sta se v Evropo vrnila šele po štiriindvajsetih letih. Najprej sta s štirivaljnim, zračno hlajenim vozilom tatra 57 prevozila dolgo in naporno pot prek porušene Nemčije, Švice in Italije ter Francije prek Balearov v Alžir. Sledila je prava odisejaka čez Saharo, mimo znamenitega Hoggarja, kjer so velika najdišča prazgodovinskih fresk. Tatro sta morala na tej

poti kar devetkrat dobesedno z rokami izkopati iz peska. Njuna pot je nato vodila prek današnjega Nigra, Nigerije, Čada in Centralnoafriške republike do velikih pragozdov ter prvega srečanja s Pigmejci ob reki Ubangi in naprej do Stanleyvilla, današnjega Kisanganija v Zairu.

Iz Stanleyvilla sta zakonca Foit odšla v pragozdno območje reke Ituri, kjer je prebivalo največ Pigmejcev v Afriki. Tu sta ostala kar nekaj časa, Irena Foit pa se prav

teh mesecev spominja kot najbolj idiličnih in srečnih v Afriki. Foit je tu portretiral domačine in preučeval njihovo mitologijo ter umetnost. Prav tu je odkril svojevrstno zanimivost, ki je menda nimajo v nobenem evropskem muzeju: gledališče malih lesenih lutk. To ga je še posebej zanimalo ves čas njegovega bivanja v Afriki. Vneto ga je raziskoval, iskal primerjave in pripravljaj razpravo o lutkovnem gledališču v Afriki, delo, ki ga je nameraval objaviti pri nas. Mimogrede



Prof. Foit se je v Afriki uveljavil tudi kot kipar in mentor mladim afriškim umetnikom



Afriško lutkovno gledališče iz pragozda ob reki Ituri, foto: Damijan Kljajič

povejmo še, da je tudi tukaj, tako kot že na vsej poti na magnetofonski trak posnel marsikatero pesem ali obredno besedilo. Tako je bil najbrž prvi raziskovalec Afrike, ki je snemal afriško glasbo na terenu s posebnim ameriškim magnetofonom znamke Webster, ki je bil takrat kot vrhunec tehnologije prvi tako sodoben aparat v tedanji Evropi.

Njuni naslednji postaji sta bili Albertsville, današnji Kalemie, območje plemena Bakonga, in Leopoldville, današnja Kinshasa, kjer sta zakonca Foit zašla v resne težave. Julija 1950 so ljudje v Leopoldvillu na trgu napadli Foitovo ženo z vzkliki »mitumbula« - ljudožerec. V njunem avtomobilu so namreč videli profesorjeve glinaste antropološke plastike in ga zato imeli za ljudožerca. Zaradi tega so v Leopoldvillu razglasili splošno pripravljenost vojske in policije, zakonca Foit pa so odpeljali 2.000 kilometrov daleč v notranjost dežele, v konfinacijo v pragozdu. Obtožili so ju, da sta kot »revolucionarja iz komunistične Česke« hotela v Kongu zanetiti revolucijo. Zaman so bila pojasnjevanja, da sta le raziskovalca, da je profesor umetnik in znanstvenik in da preučuje le ljudi in umetnost črncev. Ves svet je preko tiska in radia izvedel za njiju. Kasneje sta morala zato prestatiti tudi številne težave in konfinacije v Mozambiku in Swasilandu, saj se je za njima povsod vlekla obtožba iz Leopoldvilla. Končno sta leta 1952 le dobila dovoljenje za bivanje v takratni Tanganjiki, v današnji Tanzaniji, kjer sta ostala do leta 1960. Tu je Foit kiparil, mladi državi pa je pomagal na noge postavljati tudi njeno šolstvo. Tako je do leta 1971 poučeval kar na tridesetih različnih šolah v Tanzaniji.

Po letu 1960 sta se Foitova naselila v Nairobiu v Keniji, kjer je Foit še bolj zaslovel kot kipar, predvsem pa kot učitelj. Bil je ustanovitelj in vodja oddelka za umetnost na Kenyattovem učiteljskišči. Tu je mlade kenijske učitelje učil vrednotiti bogato izročilo njihove tradicionalne umetnosti. Učil jih je, kako naj to umetnost prenašajo v sodobno življenje. Sam je bil tudi izredno dober poznavalec afriškega ornameta in ga je znal odlično uporabljati v sodobni umetnosti, predvsem na tekstilnih vzorcih, pa tudi pri leseni dekoraciji. To potrjuje njegova oprema v hotelu Hilton v Nairobiu. V Vzhodni Afriki se je uveljavil tudi kot umetnik, kipar. Svoje samostojne razstave je imel v Kairu, Johannesburgu, Capetownu, Kisanganiju, Nairobiu, Moshiju in Dar-es-Salaamu. Ustvaril je tudi več pomembnih javnih spomenikov. Med njimi moramo omeniti predvsem Jajnikov spominski vodnjak pred univerzitetnim naseljem v Nairobiu, portret kenijskega predsednika Jome Kenyatta, spomenik Patricka Lumumbe v Nairobiu, spomenik raziskovalcu Afrike Stanleyu v Kisanganiju, kamniti relief na sedežu pakistanske letalske družbe v Nairobiu, spomenik predsednika Tanzanije Juliusa Nierereja, Kristusa za katedralo v Kisanganiju, spomenik sv. Benediktu v Beiri v Mozambiku ter velikega Kristusa za katedralo v Mawelliju v Tanzaniji. Kiparil je v lesu, kamnu, keramiki in kovini.

V Nairobiu je spoznal tudi dr. Borisa Kuharja, tedanjega direktorja Slovenskega etnografskega muzeja, ki je bil neke vrste posrednik za naselitev zakoncev Foit v Jugoslaviji, saj tedaj (po sovjetski okupaciji Čehoslovaške leta 1968) o vrnitvi v domovino še nista razmišljala. Pogoje za novo bivanje, stanovanje, prostor



Prof. Foit s svojimi afriškimi portretnimi študijami okrog leta 1950

za atelje in prostor za zbirko so jima ponudili v Velenju in v avgustu 1971 so začeli zbirko, v kateri je bilo več kot tisoč predmetov, seliti v Velenje. Žal pa je prof. Frančišek Foit umrl za posledicami prometne nesreče 31. avgusta v Celju, komaj nekaj dni potem, ko je našel svoj novi dom v Velenju.

Foitova zbirka v Velenju

Foit bo ostal zapisan v zgodovino raziskovalcev Afrike predvsem kot vnet zbiralec predmetov afriške umetnosti. Tako je že po svojem prvem potovanju v Afriko podaril praškemu muzeju Naprstek več kot tisoč petsto predmetov s svoje poti, kasneje pa je s predmeti iz njegove zbirke nastala tudi afriška zbirka v njegovem rodnem Telču na Moravskem. Preostali del svoje bogate afriške zbirke, zlasti tisti del, ki je začel nastajati leta 1960, ko sta se zakonca Foit naselila v Nairobiju, pa je poklonil Sloveniji oziroma Velenju in je danes razstavljena v velenjskem muzeju. Večina predmetov izvira iz vzhodne Afrike, posamezni kosi pa so tudi iz Angole, Gabona, Zgornje Volte, Nigerije in Gane. Obsega različne uporabne, obrtne, predvsem pa umetniške izdelke. Predmeti iz zbirke spadajo v naše stoletje in predstavljajo kulture mnogih pastirskih in poljedelskih etničnih skupin v vzhodni Afriki. Med najlepšimi so predmeti plemen Kikuyu, največje etnične skupine v Keniji, nilotsko-hamitskih pastirjev, med katerimi so najbolj znani Masaji, pa tudi drugih plemen v Keniji (Taveta, Turkana, Wakamba) in Tanzaniji (Dodona, Wachaga, Makonda) itd. Zlasti je seveda

škoda, da je Foitova prezgodnja smrt preprečila postavitev »muzeja afriške umetnosti«, kakršnega so načrtovali v Velenju, dokler je Foit še živel. Tako so velenjsko zbirko postavili s pomočjo kiparjeve vdove Irene Foit, strokovno pa je zbirko obdelala in ovrednotila dr. Pavla Štrukelj. Tako še danes večino vedenja o posameznih predmetih in skupinah predmetov črpamo iz njunih zapisov.

V zbirki so najprej razstavljene skupine različnih predmetov iz vsakdanjega življenja pastirskih in poljedelskih plemen ljudstev ob jezerih in na višavjih vzhodne Afrike. Posebno zanimivi so leseni stolčki vzhodnoafriških oblikovalcev lesa na območju Kenije in Tanzanije, ki so običajno izrezljani iz enega kosa lesa. Nekateri so čisto preprosti, drugi pa so po obliki in rezljanih okrasih, ki pogosto simbolizirajo starodavna plemenska izročila, dragocene umetniške izdelke. Nekateri prebivalci niloto-hamitskih skupin iz Sudana nosijo stolčke vedno s seboj, obešene na vrvi za pasom, in še vedno verujejo, da ne smejo sedeti na zemlji, češ da bi jim ta škodovala.

Naslednja skupina predmetov so pleteni izdelki, ki so večinoma umetniško okrašeni, nanje pa po vsej afriški celine. Ženske in moški iz Nubije, ljudstva Svahili iz vzhodne Afrike, Etiopije, Tutsiji iz Ruande, plemena iz Zaira in južne Afrike so pravi umetniki pletenih izdelkov. Pletene posode iz Ugande kažejo izredno skladnost barv, tehnika pletenja pa daje videz finega tkanja. Pletilci pletejo posode z vlakni bananinih stebel, iz palmovih listov, papirusa, s savanskimi močnimi travami, z vlakni listov nekaterih dreves, ovijalk in datljevih stebel. Splošna tehnika pletenja pozna

neskončno različic vzorcev, ki nastajajo pri pletenju. Nekateri okraski so narejeni tudi iz drugega materiala. Razstavljeni pleteni izdelki pomenijo ovito ali spiralno svitkasto tehniko in variante prepletanja osnove in votka. Posoda plemena Wakamba iz Kenije, v kateri nosijo domačini na glavi banane in piščance na vaški trg, je pletena iz okvirnega vodoravnega protja in močnih pokončnih vlaken. Podolgovato posodo s pokrovom so našli pri Kikuyih. Gosto pleten vzorec je sestavljen iz diagonalnega pletenja ali motiva cik-cak. Posodo so uporabljali pri pripravljanju alkoholne pijače iz prosa. Nekateri drugi pleteni izdelki, okrašeni s črtastim raznobarnim vzorcem, izvirajo iz Ruande Urundi.

Prebivalci pastirskih plemen izredno lepo krasijo usnjene izdelke in kože. Hamitska plemena v Sudanu, južni Niloti v vzhodni Afriki ter plemeni Herero in Hotentoti na jugu Afrike so največji umetniki v krašenju usnjenih oblačil. Še posebej moramo omeniti izdelovalce v plemenih Mandingo, Hausa in Fulbe. Izdelki teh plemen kažejo tudi močan vpliv islamske kulture, ki je vzhodno Afriko dosegel v sedmem stoletju, ko so Arabci tu ustanovili številna trgovska središča.

Po vsej vzhodni Afriki so ženske najspretnейše oblikovalke lončenih posod in lončenih tobačnih pip. Ženske se naučijo delati posode že v zgodnji mladosti – brez lončarskega kolovrata. Orodje je preprosto, kajti lončarka običajno uporablja le bambusovo trščico, del koruznega stebela, gladek kamen in nekaj ostrih koščkov podolgovate buče. Posode žgejo na ognju, ki ga kurijo na prostem. Pri lončarskem delu jih ne smejo opazovati ali jim pomagati ne odrasli moški ne mladeniči. V nekaterih rodovih delajo lončarke samo v enem letnem času, na primer spomladi, ko začne žito oblikovati klasje. Razstavljeni lončarski izdelki iz plemen Luo in Wakamba iz Kenije imajo trebušasto obliko, na njih pa je reliefno oblikovan človeški obraz in črtasti vzorec.

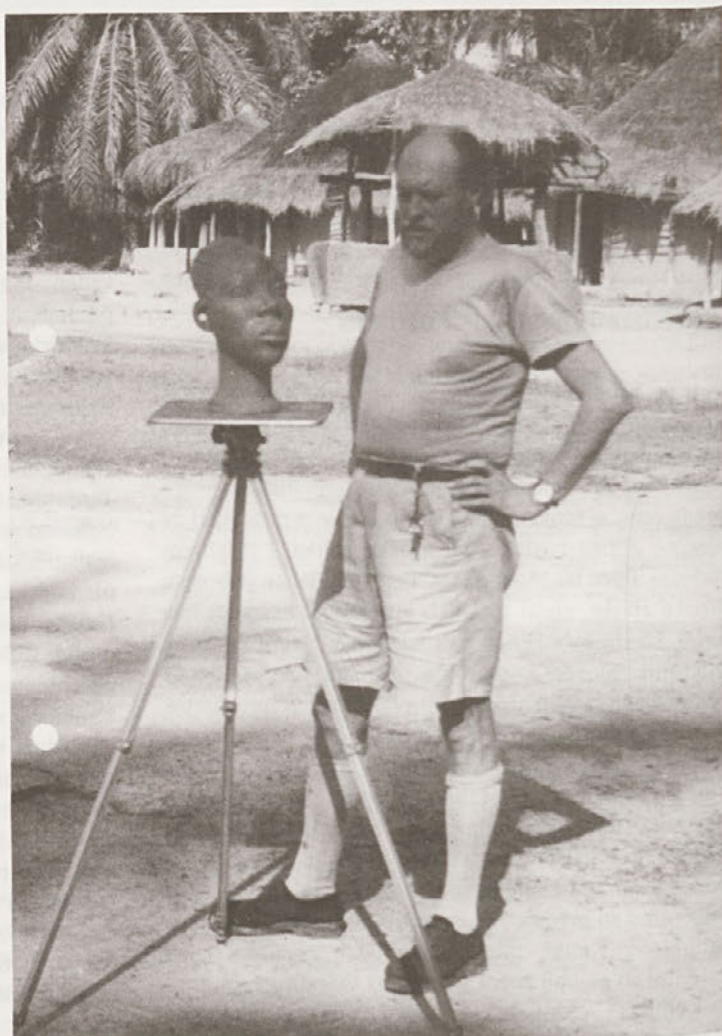
Kot posodo za različne namene so afriški domačini že pred lončenino uporabljali izvotljene buče, ki jih imenujejo kalebase. Razstavljene kalebase pripadajo prebivalcem Turkana in Masajem v Keniji. V teh posodah so navadno shranjevali sadeže, semena in tekočine. Ženske v plemenih Turkana in Masaj pripravijo te posode tako, da jih umijejo z urinom živine, šele nato vanje zlijejo mleko. Kalebase so navadno okrašene z usnjenimi jermeni, s školjkami kauri, z raznobarnimi biseri ali pa so opletene z rastlinskimi vlakni. V nekaterih rodovih so majhne podolgovate kalebase, okrašene z drobnimi biseri, pomenile otroka lutko, ki jo je dekle nosilo s seboj, da bi ji v zakonu prinesla srečo in rodovitnost.

Pobude za okraševanje telesa so znane tudi pri najbolj preprostih ljudstvih in v sebi skrivajo težnje po lepšanju in okraševanju telesa, torej estetske motive, pa tudi

magične, zlasti če gre za okraševanje z deli nekaterih živali ali rastlin. Ti naj bi nosilcem zagotovili vsaj del moči živali ali rastline, ki so ji pripadale nekoč. Razstavljeni okrasi in kosi oblačil izvirajo iz Konga, Kenije ter Tanzanije in so značilno okrasje članov plemen Wachaga, Kikuyu, Turkana in Masaj. Med njimi so posebej znane ogrlice in uhani žensk iz plemena Masaj, ki so narejene iz raznobarnih drobnih biserov in školjk kauri.

Primerki poljedelskega orodja kažejo ročne priprave, ki se uporabljajo pri obdelovanju zemlje. Podobno orodje je v mnogih črnskih rodovih v vzhodnem delu afriške celine v rabi še danes. Pripadniki nekaterih poljedelskih skupin obdelujejo zemljo z motiko ali s sadilno palico. To je tudi edino orodje, ki ga uporabljajo na poljih. Rezilo motike je leseno ali železno in je privezano ali nasajeno na leseno držalo. Sicer pa so vsa poljedelska dela nekdanj opravljale ženske, moški so zemljo le pripravili; posekali so grmovje in drevje, nato pa vse požgali. Pridelki takega motičnega poljedelstva so bili precej skromni; sejali pa so proso, kasneje koruzo, bombaž, sadili buče in nabirali različne gomolje in korenine maniok. Del prehrane so bili tudi različni sadeži in užitne koreninice. Danes so kulturne rastline bolj raznovrstne.

Kravji zvonce plemena Wachaga iz Tanzanije opozarjajo



Prof. Foit s svojimi afriškimi portretnimi študijami okrog leta 1950



Foitova kiparska dela v velenjski afriški zbirki, foto: Damijan Kljajič

na pomen živinoreje v nekaterih plemenih; najbolj znameniti živinorejci – nomadi so Masaji. Vsa železna orodja so izdelek kovačev, ki v nekaterih rodovih vzhodne Afrike sestavljajo posebno skupino. V nekaterih plemenih so kovači prezirani, ne smejo imeti živine in se tudi ne smejo udeleževati nekaterih slovesnosti. Poklic kovača so afriška ljudstva, posebej v preteklosti, različno pojmovala. Tako so na primer v vzhodni Afriki imeli kovači poseben položaj in pomembne pravice. V vzhodni Afriki naredijo največ železnih izdelkov kovači ob zgornjem Nilu.

Orožje večine preprostih ljudstev je pravzaprav skoraj enako lovskemu, največ pa uporabljajo različne vrste kijev, sulice, lok in puščice ter različne prače. Najstarejše in najbolj razširjeno zaščitno orožje pa je ščit, ki ga poznajo tudi najmanj razvita ljudstva, na primer Pigmejci, Bušmani, Negriti itd. Vendar sama uporabna vrednost ščita ne pojasnjuje povsem njegove funkcije oziroma uporabe. Tako ima vsak ščit določene magične obrambne funkcije, ki jih izražajo vzorci. V mnogih afriških plemenih ima vzorec na ščitu tudi socialna obeležja – pri Masajih označuje na primer generacijsko pripadnost nosilcev, ki sicer ščite uporabljajo le za boje z ljudmi ali levji. Ščite barvajo z rastlinskimi in zemeljskimi barvami, narejenimi iz raznih semen, korenin in železovega oksida. Najznačilnejše barve so rdeča, črna in bela. Okraski na ščitih bojnikov plemena Masaj so pogosto nesimetrični, vendar narisani tako, da dajejo videz ravnotežja glede na obliko ščita. V zbirki je razstavljen tudi nož panga, ki ga uporablja vsak Afričan, posebno v tropskih predelih, kjer rastlinstvo bujno in hitro raste. Zato je nož bistveni del osebne opreme črnkega

domačina ter je uporaben kot orodje in orožje. Posebej lep pa je srpasti nož predstavnika plemena Mangbetu, ki ima držaj izrezljan iz slonovine in ga lastnik nosi le ob slovesnih priložnostih.

Posebej zanimiv in obsežen del Foitove afriške zbirke so lesene kultne plastike, med katerimi je največ fetišev in mask. Fetiši izvirajo iz vzhodne Afrike in Konga. Nekatere so uporabljali ob različnih obrednih slovesnostih, drugi so le umetniške podobe, ki niso bile predmet čaščenja. Plastike predstavljajo podobe umrlih prednikov, ki imajo pogosto vrezane tudi posebne vzorce brazgotinjenja, kakor jih poznajo posamezna plemena. Značilne so tudi klečeče ženske figure, ki držijo v rokah posode, v katere so dajali različne magične predmete in snovi. Fetiši so po verovanju domačinov obrambni pripomoček zoper sovražnike, obvarujejo človeka pred boleznimi in na potovanju, na lovu in v boju, pomagajo neplodnim ženskam, da postanejo rodovitne, itd. Vpogled v magijsko prakso, ki ima v življenju plemen vzhodne Afrike pomembno vlogo, predstavljata tudi živalska rogova, ki sta bila last kikuyskega vrača v Keniji in v katerih je hranil svojo magično medicino.

Najpomembnejši del Foitove zbirke so maske in izvirajo iz različnih afriških plemen vzhodne, zahodne in centralne Afrike. Tudi maske so bile nekdaj predvsem kulturni predmeti in so bile zelo pomembne v verovanju afriških domačinov. Uporabljajo jih pri plesih in na različnih slovesnostih, posvečenih čaščenju umrlih prednikov. Ob sprejemanju mladih med odrasle plešejo moške skupine z maskami, nadenejo si jih, ko se odpravljajo na lov ali v boj itd. Poljedelska plemena jih uporabljajo ob setvi in žetvi, ko naj bi ples z maskami



Najdragocenejši in najlepši del »velenjske« Foitove afriške zbirke so maske, foto: Damijan Kljajič

pomagal pričarati bogat pridelek. Zelo zanimiva je maska – oblačilo plemena Tiriki iz Kenije, ki je pletena iz bogato obarvanih rastlinskih vlaken in jo nosijo dečki pri obrezovanju. Nekatere maske, zlasti iz plemen Ogoni, Ibo, Yoruba in Dogon, niso bile več namenjene obredom, marveč so jih domači rezbarji že med Foitovim bivanjem v Afriki množično izdelovali za prodajo turistom.

Posebno dragocen del zbirke je tradicionalno lutkovno gledališče z pragozdnega območja reke Ituri v Kongu, kjer prebivajo najštevilnejši Pigmejci v Afriki. To so leseni kipci različnih ljudi in živali, ki so bili navezani na palice, pritrjene na tla. Figurice je animator premikal z vrvico, ki jo je držal z levico, z desnico pa je tolkel ritem po debelejši palici, narejeni iz posebnega lesa, tako da je dajala različen zvok. Značilna zgodba, ki so jo igrali s takim lutkovnim gledališčem, pripoveduje o Mami Msingi, ki je pazila na kokoši. Medtem ko je mlela žito, sta se dva petelina bojevala za žito in kokoši, dokler ni eden obležal. Tedaj je prišel na prizorišče tat, ki je obema petelinoma zavil vrat in ju odnesel domov, da bi si iz njiju pripravil jed. Mama Msinga se je zaradi kraje pritožila poglavarju, ki je ukazal čarovniku, naj najde krivca. Čarovnik je čez nekaj časa krivca res pokazal, tega pa so takoj pripeljali k sodniku in ga kaznovali tako, da so mu odsekali roko.

V zbirki je tudi nekaj značilnih glasbil z območja Konga, Kenije in Tanzanije. Največ je bobnov, najstarejših ritmičnih glasbil, ki jih poznajo vsa ljudstva po svetu. Večina bobnov je valjaste oblike, kožni opni pa sta napeti na obeh koncih valja. Zanimivo glasbilo je sansa, neke vrste ročna harmonika ali klavir, sestavljena iz lesene resonančne podlage in kovinskih jezičkov, ki ob pritisku zvenijo. Sansa je značilno afriško glasbilo in ga

drugje ne poznajo. Drugo glasbilo so nekakšne citre in se imenuje sese. Resonančna podlaga je buča-kalebasa ali leseni valj, čez katerega je napeta koža in ena ali več rastlinskih strun. Kovinske kraguljčke so si navezali na noge in roke, da so ob plesu zveneli. Za ropotulje so uporabljali tudi majhne kalebase.

Afriško zbirko Františka Foita na Velenjskem gradu smo leta 1997 popolnoma obnovili. V novi postavitvi, ki sta jo zasnovala sodelavca muzeja Daniela Brišnik in Rok Poles, je razstavljeno skoraj tisoč predmetov.